

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XXXIX. Frequentes & prolixæ feminarum confessiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

muliebribus flammis exuri. mœrore obruitur? clementius hoc integitur, quam ignibus infepelitur. constanter proinde arceat hunc sexum, nec ullis se precibus vinci flectique permittat Superior, rationem de concredita sibi anima Deo redditurus. & non melius est modicum hinc ingemiscere, quam in æternis ignibus, nequidquam medicam diuinam manum inclamare, olim mitem, olim etiam patris ac matris, nunc post muliebria hausta venena, solus in vindictam iudicis, & seueri, flectique æternum nescij iudicis? Pius sane per omnia ille Superior, amantissimusque suorum est, qui momentanea hæc feminea solatia æternum nocitura negat. durus ille est, qui peritura hæc solatia æternum peremptura admittit.

CAPVT XXXIX.

Frequentes & proluxa feminarum confessiones.

Ingentium non in Religione tantum, sed in omnibus qui excipiendis confessionibus occupantur, malorum origo. è quo propè quidquid excogitari potest vitiorum nascitur, maximè cum eadem frequen-

quentius audiuntur, plurimumque in ijs temporis impenditur. crescit enim è consuetudine familiaritas, è familiaritate libertas; & qui prius ad mulieris vocem erubescibat, nunc pudore seposito, etiam intueri & arridere non reformidat, & ad liberiora etiam verba, risum iocosque pro-uocare: sequuntur dictorum factorumque narrationes prolixiores, & ferè sæcularibus permistæ: ac tandem è tam crebra frequentia, domestica quasi quædam licentia; nec iam tantum patris, sed & fratris, & per familiaris amici personam induit. inde metus, omnis pudicitiaæ custos, exulat: & dum pulso timore, malique suspicione deterfa, tanquam cum filia pater, aut veriùs tanquam cum eiusdem sexus amico versatur, ferè incautus antè cecidit, quàm muliebria hæc præcipitia prospexit; antè que in feminea retia, & insidias prolapsus est, quàm pericula prouideret.

Scio sub prætextu spiritualis necessitatis colloquia primò ferè trahi, & non rarò etiam affectu pio: sed qui impruidos, zeloque minùs prudenti ducat in ruinam. & plerumque pulchra hæc velamina improbæ rei prætexuntur. nebulæ hæ sunt, quæ diuinum solem mentium oculis excludunt, præripiuntque meliores diuinæ lucis ra-

M m 4 dios,

dios, quibus & amoris & timoris diuini ve-
rior lux animis prælucebat; qua subducta,
tanquam per incertum noctis medias in-
ter tenebras mens conuoluitur, ignara iam
sui, periculorumque suorum.

Nam ut quis credat tam crebra proli-
xaque in illo sexu colloquia de Deo, deque
salute sola esse, integraque hæc castimo-
niæ & modestiæ fama stare; stolidum po-
tius, quam vanum est. magis etiam si cre-
dat, in tanta frequentia primam verecun-
diam, cautelam, providentiam, metum-
que consistere. nam quæ primis congressi-
bus modicis & rarioribus hærebat mens
dubia, pendula de euentu, nec sibi satis fi-
dens, adeoque & tuta omnia timens, ea af-
fiduitate & consuetudine, damna nec vi-
det, nec veretur. familiaria enim sibi, ac
quasi domestica pericula cum fecerit, ne
sentit quidem: arbitreris occalluisse ad
hæc venena, quæ quo minus timentur, eo
nocentiores aculeos figunt, nulla postmo-
dum arte medicandos, nulla refigendos.

Accedunt aliorum in similes familiari-
tates æmula propensiones, cum singuli si-
bi licere arbitrantur, quod vni permitti-
tur. hinc frequentissima nascuntur collo-
quia; & confessionum sedes, narrationum
& fabularum sunt sedilia: ut tales videas
ab

ab his sedibus redire plenos nouarum rerum, dictorumque factorumque aliorum; illas etiam domū referre domesticas propè res omnes. ita mutuis narrationibus, quasi mutuę beneuolentię tesseriis mutua necessitudo firmatur, in intimæ cuiusdam fiducię testationem. narrantur deinde utrimque audita domi; illæ quæ à Confessariis acceperunt, profundunt in sociorum sinum: Confessarij in sociorum. & ne desit quod dicant, eidem singuli insistunt femitæ: nec pericula plurimis aut omnibus iam communia timent, nisi post lapsum.

Plurimorum deinde tam externorum, quàm domesticorum suboriuntur offensiones, qui tam crebra ac diuturna earundem muliercularum intuentur colloquia, & deteriora cogitant: & res ipsa grauem non bonarum cogitationum materiam suggerit.

Iam cum non omnibus eadem familiaritatum officia præstentur, exurgunt reliquarum æmulationes, obloquia, suspiciones prauæ: quæ ex suo ingenio cum alias metiantur, perfacilè vident, ex his lignis & ignibus non nisi metuenda incendia nasci. cumque non ignorent necessitudinum harum pericula, quæ ipsæ fortè non

semel passâ , eadem in aliis carpunt: & vt naturâ in omnem deterrimarû rerum suspicionē pronæ sunt, factæ ex seipsis magistræ; pessima quæque & ominantur & narrant, non sine grauis Confessarij talis dedecore. quod etiam in vniuersum corpus redundat, & vnius iam delictum abicit in omnes; cum vniuersim Ordini, quorundam delicta tribuuntur. neque quisquâ sibi persuadet, Ordinis non esse, quæ aut annuentibus Superioribus, aut non emendantibus eueniunt.

Grauiissimum verò est, si ipsi Superiores hoc malo laborent. quorum facta documenta, ac propè præcepta reliquis sunt, ac quasi ad imitandum imperia. nec iam delictum putant inferiores, quod Superiore duce faciunt, nec pericula metunt illo præeunte.

Et ferè quidquid vnquam in Religione malorum, quidquid lapsuum natum est, ex hac crebra diuturna que, confessionis, aut spiritualis documenti prætextu, cum iisdem mulierculis colloctione ortum est. Vt maxima eorum pars, qui deserta vocatione sæculum petierunt, ac in scelera antè, aut non multo post prolapsi sunt, ex his initiis ad extrema illa malorum deuenierint. paucique adeò non tantum ad carnem

nem

nem & sanguinem, sed ad reliqua vitia & scelera deuenerunt, qui non ex hac frequentia ad præcipitia hæc descenderint. nam & munera hinc originem ducunt, & variarum detractionum ingens vltro citroque materia enascitur. euulgantur domestica omnia, nec quidquam tam reconditum sanctumque, quod mulierculæ non committatur, & inter hæc, poenitenda non raro, ac nulla in posteritatem arte eluenda: sequuntur feminarum visitationes, & sociorum in ijs fuga & vitatio: sæculares deinde mores, nimiaque in delationibus credulitas, & his non inferiora plurima. quæ omnia ex hac frequentata confessionum prolixitate noxia foecunditate pullulant, infelicis seminis infelicia germina, in Religionis interitum nata.

Et sanè indignum viro docto, religioso, & ad maiora nato, paucis mulierculis tantum temporis vitæque impendere, tot horas malè locare, ne aut destituamur illis, aut plures conciliemus, ipsi antè illaqueandi, & sub pulcro hoc spiritualis auxiliij velamine, muliebribus retibus implagandi. maximè cum alliciendi placendi que hoc studium, sine domesticorum offensione non transeat: cum mutua hinc nascantur æmulationes, metus, mutuique ad se has illasue

illasue pelliciendi conatus. quas res non infrequenter contemptus Confessariorū sequitur. neque enim fieri potest quin inter hos conatus, prolaxasque sermocinationes, aliquid minū prudens, minū religiosum, minūque generosum ac virile elabatur, vicitim postmodum non sine rubore effundendum.

Remedia.

A Superiorum vigilantia, & solerti industria petenda sunt: qui si in omnē partem excubauerint, non magno negotio mala hæc discutient, maximè si seria accesserint monita, atque in delinquentes poenitentia.

Si post secundam tertiamque monitionem emendatio non successerit, tentanda erit loci mutatio. quòd si nec mutatione mores mutauerit, ab omni fæminarum confessione arcendus erit.

Proderit etiam tales variis occupari, & aliis potiùs, quàm excipiendis confessionibus distineri; aut sanè tot negotiis muneribusque obrui, vt vel tempus desit prolixioribus hisce colloquiis.

Per Præfectum etiam spiritus tales iuuandi erunt, ac per frequentes spirituales annuas re collectiones.

Con-

Consultum etiam erit aliquoties hos in anno aliorum negotiorum prætextu ad alia loca destinare, ut aliorum moribus paulatim assuescant poenitentes, & desuescant illius. à quibus etiam, captata occasione, pericula docenda erunt, damnaque, quæ ferè crebras diuturnasque confessiones sequuntur.

Vniuersim etiam iuuabit, si à Superiori familiari aliquando colloquio, aut recreationis tempore exempla narrètur eorum, quæ & plurima & graua sunt, qui è talibus initiis in grauissima quæque, ac demùm ad Religionis desertionem delapsi sunt.

Iuuabit etiam cogitatio præsentis Dei, omnia intuentis, & ad iudicium adducentis. finem etiam prolixarum harum confessionum examinare. si spiritalis est, cogitet plus semper periculi his annexum quam spei bonæ, maioraque vtriusque damna quam bona data relataque esse. si temporalis alicuius commodi, meminerit Deum se habere patrem, qui vigilantes seriosque regularum obseruatores non destituet in inopiam: cogitetque plus semper maturitate morum, paucorumque religiosorum verborum pondere, quam prolixis molli- busque colloquiis parari.

CA.